

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Jura
Bredgade 40-42
1260 København K

hoeringssvar@ufm.dk

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv. (nye praksisrettede professionsmasteruddannelser og andre elementer fra reformaftale)

Akademikerne har fra Uddannelses- og Forskningsministeriet modtaget udkast til lovforslag om ændring af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner (Nye praksisrettede professionsmasteruddannelser og andre elementer fra aftale om reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser i Danmark mv.) til høring.

Akademikerne har udsendt udkast til lovforslaget i høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

Indledende bemærkninger

Den politiske reformambition om at løfte kvalitet og attraktivitet af professionsbacheloruddannelserne er et vigtigt skridt i bestræbelserne på at imødekomme samfundets behov for dygtige fagprofessionelle.

Hos Akademikerne deler vi denne ambition og vision. Vi ser i reformen gode muligheder for at skabe endnu stærkere uddannelser, der kan ruste de studerende og fagprofessionelle til et arbejdsmarked med stigende kompetencekrav og komplekse udfordringer. En tendens der ikke mindst er udtalt på sundhedsområdet.

Akademikerne repræsenterer som hovedorganisation flere faggrupper på sundhedsområdet, bl.a. jordemødre, fysioterapeuterne, ergoterapeuterne og bioanalytikerne. Faggrupper som er stærkt efterspurgt på arbejdsmarkedet.

Derfor er vi i Akademikerne også glade for at kunne bidrage til det vigtige implementeringsarbejde, der pågår i regi af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, og som bl.a. skal realisere de politiske ambitioner om bedre sundhedsuddannelser og en ny professionsmasteruddannelse.

Den 12. august 2025
Sagsnr. S-2025-748
Dok.nr. D-2025-20716
bba/

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Store Kongensgade 40H 3. sal
DK - 1264
København K.

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Professionsmasteruddannelsen

Det fremgår af § 3, stk. 2, at professionsmasteruddannelser er praksisnære overbygningsuddannelser målrettet professionsbachelorer inden for velfærdsområdet. Ligeledes fremgår af § 3, stk. 3, at uddannelserne skal afspejle et vidensgrundlag, der er baseret på forskning, udvikling og praksistilknytning.

Akademikerne hæfter sig derudover ved, at det fremgår af den politiske aftale, at professionsmasteruddannelserne oprettes som ordinære uddannelser på 75 ETCS med SU, og at de indplaceres på niveau 7 i kvalifikationsrammen. Yderligere bemærker Akademikerne, at det fremgår af aftalen, at professionsmasteren er en overbygningsuddannelse - ligesom og på niveau med - en ordinær kandidatuddannelse.

I forlængelse heraf skal Akademikerne henvise til princippet i stillingsstrukturen om, at underviserne på professionshøjskolerne skal have et højere kvalifikationsniveau end afgangsniveauet på den uddannelse, der undervises på. Implementeringen af en ny professionsmaster, der er indplaceret på et højere kvalifikationsniveau i forhold til de uddannelser, der i dag udbydes på professionshøjskolerne, stiller samtidig nye krav til stillingsstrukturen på professionshøjskolerne. Akademikerne imødeser at indgå i stillingsstrukturarbejdet som følge af implementeringen af reformen.

Den nye praksisrettede professionsmaster, der udbydes på professionshøjskolerne, er en vigtig nyskabelse i et samlet videregående uddannelsessystem, og vil helt givet blive set som en attraktiv videreuddannelsesmulighed for mange professionsbachelorere.

Der vil være professionsbachelorere, for hvem en professionsmaster vil være relevant, mens det for andre vil være relevant at tage en kandidatuddannelse på universitetet. Netop adgangen til begge overbygningsuddannelser er med til at styrke de nye professionsbacheloruddannelsers attraktivitet blandt de uddannelsessøgende, når de kan se flere karriere- og udviklingsperspektiver ved deres uddannelsesvalg.

Akademikerne hilser det derfor også meget velkomment, at det med reformaftalen er opgivet at lave uddannelsesdimensionering på kandidatuddannelser rettet mod professionsbachelorere, i tilfælde af, at der udbydes en professionsmaster. Hermed er professionsmasteren ikke endt som en erstatning for kandidatuddannelsen, men netop som en ny videreuddannelsesmulighed for professionsbachelorere.

Afkortning af professionsbacheloruddannelserne

Som konsekvens af reformaftalen bliver professionsbacheloruddannelserne reduceret med 15 ECTS således, at de fleste professionsbacheloruddannelser fremover vil være på 195 ECTS.

Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet: *"For at understøtte mere praksisrettede professionsbacheloruddannelser fremgår det af aftalen, at det nuværende bachelorprojekt fremover skal have karakter af en kortere, mere praksisrettet professionsfaglig bacheloreksamen, og at omfanget af eventuelle ikke-praksisorienterede teoretiske elementer skal undersøges og reduceres, hvor det viser sig relevant og under hensyn til at opretholde og styrke uddannelsernes kvalitet og niveau, herunder adgangen til videreuddannelse på kandidatniveau."*

Akademikerne vil gerne advare mod en falsk modsætning mellem ikke-anvendelsesorienterede fag og praksisrettede fag. For realiteten er, at de færdiguddannede professionsbachelor skal ud på et arbejdsmarked med stigende kompleksitet i opgavevaretagelsen og dermed øgede kompetencekrav om kritisk at kunne vurdere og bidrage til ny viden inden for faget.

Akademikerne finder, at den afsluttende del af professionsbacheloruddannelserne, uanset navn, fortsat skal bibringe de studerende de analytiske og metodemæssige færdigheder, de skal bruge som fagprofessionelle. Ligeledes kan visse ikke-anvendelsesorienterede fag være afgørende for uddannelsernes faglige niveau.

Bachelorprojektet er desuden med til at give et fagligt grundlag for videreuddannelse og sikrer sammenhængen fra professionsbachelor til kandidat og ph.d. Akademikerne finder, at et sådant fødekædeperspektiv bør bevares, fordi ph.d.'ere med rod i fagprofessionerne, er afgørende for forskningsopbygningen af fagmiljøerne på professionshøjskolerne.

Derfor finder Akademikerne det afgørende for en succesfuld reform, at så lidt som muligt af den samlede reduktion i ECTS bør findes ved en afkorting af bachelorprojektet.

Oprettelse af engelsksprogede uddannelser

Det foreslås, at den hidtidige bestemmelse § 7 c, om, at professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser skal udbydes på dansk, ophæves. Endvidere, at professionshøjskolerne og erhvervsakademierne gives mulighed for at oprette 800 nye engelsksprogede uddannelsespladser inden for STEM/IT-området.

Akademikerne hilser det velkomment, at lovudkastet gør op med hidtidige meget restriktive tilgang overfor erhvervsakademierne og professionshøjskolerne i forhold til muligheden for at tiltrække internationale studerende.

I forlængelse heraf skal Akademikerne opfordre til, at nye engelsksprogede studiepladser ligger ud over det loft over internationale studerende som universiteterne for nærværende er underlagt, da universiteterne også udbyder professionsbacheloruddannelser inden for STEM/IT-området.

Akademikerne finder det vigtigt, at antallet af engelsksprogede uddannelsespladser med jævne mellemrum bliver genstand for en politisk vurdering af, hvorvidt der er andre uddannelsesområder med rekrutteringsudfordringer, hvor det kunne være hensigtsmæssigt at udbyde flere engelsksprogede uddannelsespladser.

Normering i ECTS-point

Der foreslås en harmonisering af terminologien for uddannelsernes varighed, således at den nuværende angivelse af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelsernes omfang i tid, ændres til normering i ECTS-point.

Akademikerne finder det hensigtsmæssigt, at uddannelsernes varighed fremover fastsættes i ECTS-points i stedet for en tidsangivelse på år og måneder. En sådan ny praksis vil bidrage til at skabe større klarhed over de forskellige uddannelsers varighed i det videregående uddannelsessystem.

Et behov der fremstår endnu mere present nu, hvor vi – som følge af de store uddannelsesreformer - ser konturerne af et nyt, mere sammensat uddannelseslandskab, med nye typer uddannelser og langt flere deltidsuddannelser.

Med venlig hilsen

Nicoline J. Motzfeldt
Uddannelsesdirektør